

Nr 755

Av herr Fälldin m. fl., om ändrade regler för statligt omställningsbidrag.

Vid många mindre jordbruk och vid serviceföretag är det tradition att arbetet utförs gemensamt av man och hustru och att i de fall eller under den tid av året då mannen har haft arbete utanför det egna företaget hustrun har utfört det löpande arbetet. Genom nuvarande skattebestämmelser sker samtaxering av äkta makar i dessa fall, och endera maken, vanligen mannen, har påförts hela den gemensamma inkomsten. Inom dessa näringar pågår för närvarande en genomgripande omställning, vilket visar sig i gradvis sjunkande inkomster, eller strukturförändringar i andra näringar som en följd av en omfattande friställning av mindre företagare som haft kompletterande sysselsättning.

Statligt omställningsstöd tillkom den 1 juli 1968 för att begränsa de äldres problem i samband med ovan skisserade utveckling, och detta stöd för äldre arbetslösa kom att omfatta både anställda och företagare.

Vissa bidragsregler har härvidlag kommit att på ett icke åsyftat sätt hindra mindre företagare att erhålla detta stöd eftersom man icke utgått från deras villkor. Det har därför blivit alltmer vanligt att mannen söker arbete på heltid eller deltid och överlåter skötseln av företaget på hustrun eller ibland vice versa. Reglerna för statligt omställningsbidrag vid arbetslöshet berättigar inte arbetssökande företagare till stöd så länge som det gemensamt ägda företaget skötes av make.

Ett typexempel för denna situation är att makarna gemensamt har drivit pensionatrörelse men att denna genom minskad lönsamhet eller rationalisering inte längre ger arbete eller försörjning åt mer än en person. Söker mannen annat arbete eller blir friställd kan han inte erhålla omställningsstöd så länge hustrun driver rörelsen. Det måste här vara en felaktig princip att exempelvis hustrun måste avhända sig sin sysselsättning för att mannen skall kunna få omställningsbidrag vid arbetslöshet.

Enligt vår uppfattning måste en individuell bedömning tillämpas när det gäller omställningsbidrag för företagare på sätt som nu gäller för anställda. Denna uppfattning gör sig alltmer gällande i andra sammanhang där övergången till individuell beskattning utgör ett väsentligt steg mot ett fullt genomfört individuellt betraktelsesätt på familjeområdet.

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen vid behandling av inrikeshuvudtiteln måtte besluta att uppdra åt Kungl. Maj:t att utarbeta sådana regler för statligt omställningsbidrag att kraven på ett individuellt betraktelsesätt även för familjeföretagare tillgodoses.

Stockholm den 28 januari 1970

Thorbjörn Fälldin (cp) Rune Gustavsson (cp) Gunnel Jonäng (cp)

i Alvesta